

DİL KÜLTÜR SİYASET VE MEDYA İLİŞKİSİ KAPSAMINDA POST MODERN ANLAYIŞ

DOÇ. DR. ALİ OSMAN ENGİN*

Özet

Bu çalışma dil, kültür, siyaset ve medya dörtlüsü arasında ortaya çıkan ilişkileri analiz etmek ve siyaset kurumunu yeniden yapılandıran post modern anlayışa bir eleştiri getirmek amacıyla yapılmıştır. Çalışma, tarama modeli betimsel bir çalışma olarak tasarlanmış ve doğrudan ortaya çıkan örnek tutum ve davranışlar seçen ve seçilen psikolojisi temele alınarak incelenmiştir. Araştırma konusuyla ilişkili olarak var olan kaynaklara ulaşmaya çalışılmış, dil kültür, siyaset ve medya ayrı ayrı tanımlandıktan sonra, çağımızın toplumsal yapılarını ve özellikle siyaset bilimini etkileme düzeyleri üzerinde durulmuştur. Dil, kültür, siyaset ve medya arasında ortaya çıkan yeni ilişkiler, somut olarak bire bir ortaya çıkan ve yaşanan örnek durumlar boyutuyla irdelenmiştir.

Özellikle yeni “imajmaker” olarak önemli bir toplumsal rol üstlenen medyanın asıl gerçekliklerden doğurduğu ancak hiçbir zaman aslına benzemeyen yeni imajların, post modern anlayışla beraber yaratılan gösteriş toplumlarının yeniden şekillenen ama halkına ve seçmenlerine asıl gerçekliklerden farklı olmayan ancak geliştirilmiş yenilikler sunamayan gösterişçi siyasetçilerin durumları eleştirel bir bakışla irdelenmeye çalışılmıştır. Sonuçta yaratılan sahte ve kaynağını halkından almayan yeni imajlar yardımıyla halka ve seçmen kitesine yönlendirilenlerin,

* Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi.

tabiri caiz ise; Teyo Pehlivanlaşmış ve Don Kışotlaşmış siyasetçilerin elde ettikleri ve bir daha kaybetmeyi göze alamayacakları anlaşılan yeni postlara oturmak için kendilerini pazarlamaktan başka bir şey olmadığı ortaya çıkmıştır.

Ortaya çıkan bu somut durumlardan hareketle sebep ve sonuç analizleri yapılmış, yeniden genel ve ortak kabullerin şekillendirdiği siyaset kurumunun ilke ve yasaları çerçevesinde geleceğe dönük önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Siyaset, Medya, Dil ve kültür, Medya, Post modern anlayış

Giriş

Kültür, biyo-psişik ve sosyo-kültürel bir canlı olan insanı meydana getiren temel boyutlardan birisidir. Realist felsefeyi savunan filozoflar insanlara her zaman toplumsal kültürün aktarılmasını ve aktarılan toplumsal kültüre toplumun katkı sağlayarak geliştireceğini, geliştirilen toplumsal kültürün de toplumsal gelişmenin önünü açacağını ve böylece tekamül adına değişim ve dönüşümden bahsedileceğini belirtmişlerdir. Dolayısıyla insanların dünyaya gelişleriyle beraber gelmeyen, doğumdan sonra öğrenme ürünü olarak edinilen ve insanoğlunun elinden, çaba ve gayretinin sonucu olarak ortaya çıkan her şey kültür olarak ifade edilebilir. Toplumun bir arada tutan en temel değer kültür birlikteliğidir. Kültürün dışında zikredilen diğer toplumsal kurumlar da büyük bir oranda kültür tabanlıdır. İşte toplumsal hayat bakımından oldukça belirleyici olan kültürel değerlerin yeni kuşaklara aktarılması süreci, eğitim ve öğretim etkinliklerinin başat sorumluluk alanlarından birisidir. Öğrencilerin zoraki kültürlenmeleri, eğitim ve öğretim uygulamalarının bir başka bakış açısıyla değerlendirilmesinin sonucudur. Kültür aynı toplum içerisinde birlikteliği ifade ederken, toplumlar arasında ise, toplumsal farklılıkları ifade etmektedir. Kültür aynı toplum içerisinde zamandan zamana değişiklik gösterebileceği gibi, farklı toplumlar arasında da belirgin farklılıklar gösterebilir. Çünkü kültürel değerlerin şekillendiği coğrafi koşullar, toplumsal özellikler, genetik farklılıklar ve yaşantı, tecrübe ve deneyimler bire bir birbirlerinin aynı olma şansına sahip değildir. Dolayısıyla farklı köklerden aynı ve birbirinin tekrarı olan fidanların boy vermesi beklenemez.

Gökalp'e göre; kültür alanında ilerleyen bir toplumda medeniyet de yükselir. Medeniyetin hızlı bir şekilde yükselmesi süreç içerisinde kültürü bozar. Her kavmin kendine ait yalnızca kültürü vardır. Bir kavim siyaseten yükseldikçe kültür açısından da yükselir. Kuvvetli bir devlet vücuda getirir. Diğer taraftan kültürün yükselmesinden ise medeniyet doğmaya başlar. Bir toplumun hızla medenileşmesi kültürünü etkileyebilir. Kültürü güçlü fakat medeniyeti zayıf olan bir toplum, kültürü zayıf fakat medeniyeti güçlü olan bir topluma her zaman galip gelir. Dil

kültürün geçmişten günümüze süzüle süzüle gelen en saflaşmış şeklidir. Kültürün taşıyıcısıdır. Siyaset kurumunun da gerek kültür ve gerekse dil ile varlığını inşa edebileceği açıktır. Medya; yaşamı görselleştiren, imaj-maker olarak yeni ve genelde sanal imajlar yaratan bir güç odağı olarak gerçeği etkili bir şekilde tersyüz edebilmektedir.

Kısaca Dil

Dil, millî kültürün tarihsel süreç içerisinde temel yapı taşı olmakla beraber, geçmişten süzülüp arınarak günümüze ulaşan ve geleceğe ışık tutan maddi ve manevi unsurlarıyla şekillenen toplumsal değerlerin geleceğe aktarılmasını ve böylece toplumsal devamlılığı sağlayan emsalsiz bir taşıyıcıdır. Düşünce, duygu ve güdülerle beraber sonradan edinilen öğrenme eseri tutum ve davranış kalıplarını doğrudan veya dolaylı bir şekilde koruyup bildiren ve geleceğe aktaran sistematik ve dirik bir yapı oluşturmaktadır. Gerçekten dil kendi ilke ve yasaları çerçevesinde yaşayan ve çok daha önemlisi yaşatan canlı bir yapıdır ve kendisi koyup geliştirdiği kuralları çerçevesinde işlevlerini icra etmektedir. Ona dışarıdan kurallar konularak suni formatlara uydurmaya çalışılması; aynı zamanda geleceğe taşınması ve yeni kuşaklara benimsetilip onların da katkı sağlamaları gereken kültürel tabanlı toplumsal değer ve normların tamamına müdahale anlamına gelecektir. Dilbilim ve Sosyo-Linguistic disiplin alanları, Eğitim Bilimleri disiplin alanı ile olan ilişkileri çerçevesinde dilin vurgulamaya çalıştığımız özelliklerini daha derinlemesine ortaya koymaktadır.

Felsefi açıdan sürece bakıldığı zaman, birtakım düşünürlerin varlığın özü olarak dili tanımladıklarını görmek mümkündür. Hakikaten varlık alemini biçimlendiren ve zamanla yarışan eşya olay ve olguları algı ve idraklere işleyen ve onlara oralarda yer açan araç; en temel iletişim sistemi olan dildir. Objelerin tanınır ve bilinir hale gelmeleri, kendilerine verilen sembolik değerlerle mümkün olmakta ve o değerleri çocukların gelişim dönemleri içerisinde kavramaya başlamalarıyla beraber, evrenin mümkünleri, derinliklerinde saklı bulunan ilke ve yasalarıyla birlikte ortaya çıkabilmektedir. Zaten insanoğlunun varlık tasavvurunu da bildiği mümkünler ve mümkün olma ihtimali olanlar teşkil edebilir. İnsanların ve çok sınırlı da olsa tüm canlıların bir iletişim aracı olarak kullandıkları argümanları olmakla beraber, en gelişmiş sistematik bir yapı oluşturan, yazılı ve sözlü uygulamalarla yaşatılan ve özellikle insanlar arasında temel iletişim aracı olan dildir. Şüphesiz ki evrenin ve evrenin içini süsleyen her nesnenin de bir dili vardır. Her nesnenin varlık âlemine

Şüphesiz ki evrenin ve evrenin içini süsleyen her nesnenin de bir dili vardır. Her nesnenin varlık âlemine sağladığı katkı onun evrensel, anlaşılır olan mesajları ve dilidir.

sağladığı katkı onun evrensel, anlaşılır olan mesajları ve dilidir. Çünkü evreni meydana getiren nesnelere tamamı, rastlantı ve tesadüf eseri olmayan mükemmel tasarımlardır. Sahip oldukları ilke ve yasalarla varlıklarını garanti ederler. Suyu su yapan ilkeler, taşı taş yapan ilke ve yasalar vardır. İşte bilim de bu noktada devreye girer ve o ilke ve yasaları çözümlenmeye çalışırken, yine dil yardımıyla geleceğe taşıyarak üretilecek yeni bilgi teknolojileriyle insanlığa hizmet üretmeye devam edecektir. Yani bilim kullandığı yöntem ve tekniklerle nesnelere dilini ve verdikleri mesajları anlamaya çalışır. Bu anlaşma, uzlaşma, paylaşma ve kontrol altına alarak, doğanın doğurganlığı kapsamında yeni doğumlara yön verme arzusu başarılı olduğu sürece, yeni varlıkların yeni ilke ve yasalarının farkına varılacaktır. Tüm insanlığı ve bilim adamlarını kaynağına doğru çeken, farkına yeni varılacak yeni varlıkların yeni ilke ve yasalarının, daha önceki varsayılanları var eden değerlere sahip oldukları her iki tarafın dili yoluyla anlaşıldıkça, dilde kendisini var etmeye ve yaşatmaya devam edecektir. Dilin varlıklarını daha anlamlı kıldığı bilim ve bilimsel veriler, aynı şekilde dili daha zenginleştirerek varlığına varlık katmaya devam edecektir. Evet dil, varlık aleminin varlıklarının ilke ve yasalarıyla beslenerek kendi ilke ve yasalarını da ortaya koymaya çalışır. Öyleyse rahatlıkla dile müdahalenin; ilişkili olduğu ve etkileşim içerisinde bulunduğu her toplumsal ve doğal yapıya müdahale olacağını iddia edebiliriz. Bir meyve ağacının meyve verememesi ve sararıp solmaya başlaması, onun “susadım bana su verin” demesi anlamına gelmektedir. Çocuk ağlıyorsa, onunda demek istedikleri vardır. Önemli olan anlaşabilmektir ve anlaşmanın gereklerini yerine getirerek dilin can suyu özelliğini devam ettirmektir.

Dilin genel ve işlevsel özellikleri çerçevesinde asıl sistematik değeri insanlar arasında kullanılması ve iletişim ihtiyaçlarının karşılanmasındaki durumu ve başarısı, karşılayabildiği bireysel ve toplumsal beklenti ve taleplerdir. Muharrem Ergin dili, “Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimai bir müessesedir.” şeklinde tanımlamaktadır. ENGİN’e göre ise “Dil insanlar arasında anlaşmayı, uzlaşmayı ve paylaşmayı sağlayan doğal bir vasıta. İnsanlar duygularını, düşüncelerini, fikirlerini, hükümlerini birbirlerine nakletmek, meramlarını birbirlerine anlatmak için dil denilen vasıtaya baş vururlar. Sağlıklı iletişim yapısında var olan kaynak ve alıcı arasında gidip gelecek bilgi mesajının gitmesinin ve gelmesinin kanalı dil teknolojileridir. Mesajdaki bilgilerin alıcıya doğru iletilerek, oradan gelecek dönütün de karşı taraf tarafından doğru yapılandırılması, iletişim dilindeki kullanım başarısına bağlıdır. Ancak dil insanların kullandığı herhangi bir iletişim vasıtasına benzemez. Onun vasıtalığı sadece anlaşmayı, uzlaşmayı ve paylaşmayı temin etmesi bakımındandır. Tabii bir varlık olan dilin kendisine mahsus birtakım kanunları vardır. Bunlar her objenin derinliklerinde bulunan ilke ve yasalar gibi, dilinde kendisine has kaideleridir. Dil kaideleri dilin yapısına hâkim

olan, dilin yapısından ve temayüllerinden doğmuş, içerisinde yaşadığı kültürel değerlerle ilişkisi olan birtakım prensiplerdir. Bunlar dille birlikte mevcut olup onun yapısının gerektirdiği özellikleri ifade ederler, temayüllerinin istikametlerini gösterirler.

İnsanların aralarında sosyal yapının gereği olarak iletişim ve etkileşim ihtiyaçlarını karşılamak için kendilerini ifade etmelerine araç olan dil, bir dilbilgisi sistemi içinde sistematik olarak yapılandırılmış, düşünce ve duyguları bildirmeye yarayan ses, işaret ya da hareketlerin bütünüdür. İnsan anlatım ve iletişim için ya hareket eder (jest), ya da ses çıkarır (konuşma) ya da belirli işaretler çizer (yazı). Konuşma dili, yazı dili, hareket dili; insan dilinin üç ayrı görüntüsü veya biçimidir". Şeklinde tanımlamaktadır (ENGİN, A.O, 2013).

Milletin duygusu,
düşüncesi,
yaşayışı ilmek
ilmek konuşulan
anadil ile işlenir.
Dil bir milletin
ruhu gibidir. O
kaybolursa millet
de yok olur.

Anlaşma Aracı Olarak Dil Çeşitleri

Durmuş Hocaoğlu'nun; "Dil Kültür ve Siyaset-I" isimli çalışmasında belirtmiş oldukları gibi, anlaşma aracı olarak diller aşağıdaki gibi tasnif edilmişlerdir. Bu tasnife göre dildeki çeşitlilik artırılabilir.

- a) Doğal Bakımdan: 1- Doğa dili , 2- Hayvan dili, 3- İnsan dili
- b) Teknik Bakımdan: 1- Hareket dili, 2- Konuşma dili, 3- Yazı dili
- c) Coğrafya Bakımından: 1- Yabancı dil, 2- Millî dil
- d) Tarih Bakımından: 1- Ölü dil, 2- Canlı dil, 3- Uygarlık dili
- e) Anlatım Düzeyi Bakımından: 1- Günlük dil, 2- Halk dili, 3- Elit dili
- f) Anlatım Biçimi Bakımından: 1- Bilim dili, 2- Sanat dili, 3- Teknik dil, 4- Kitlese haberleşme, dili, 5- Müzik dili, 6- Mekanik dil
- g) Dil Bilim Bakımından: 1- Benzer dil, 2- Devrik dil, 3- Analitik dil, 4- Sentetik dil

Dil ile ilgili yapılacak daha fazla alt başlıklar şeklindeki çeşitleme için; "anlatım dili olarak" "bilim dili" kapsamında siyaset diline ve kültürüne değinilmiştir. "Günlük dil, halk dili ve elit dilleriyle" de uygulama durumları açısından kıyaslamalar yapılmıştır.

Milletin duygusu, düşüncesi, yaşayışı ilmek ilmek konuşulan anadil ile işlenir. Dil bir milletin ruhu gibidir. O kaybolursa millet de yok olur. İstiklâl Marşımızı

düşünelim. Eğer merhum Vatan şairimiz Mehmet Akif ERSOY' un kullandığı dil ve üslup olmasaydı, istiklâl mücadelemizin felsefesi ve ruhu anlaşılamazdı. Somut olarak birebir yaşanan tarihsel olaylardan hareketle ve çoğunlukla zaman, mekân ve oyuncularının rollerinin değiştiği olguların, benzer şekilde yeniden vücut bulmasını veya genel ifadesiyle tarihin tekerrür etmesini; yaşanan tarihsel olayları gerçek sebep ve sonuçları bağlamında, tarihsel bakış ve tarih bilinciyle eğitim programlarına yerleştirip, yeni kuşaklara aktarırken kullanılan anlatım dilinin buna uygun olmadığı gerçekliğine bağlamak mümkündür. Eğer dil kendisine yüklenen misyon çerçevesinde saflığını ve temizliğini koruyabilir ise, temiz olmakla beraber temizleyen ve daha anlaşılır hale getiren bir arınmışlığa sahip olur. Kısacası bunu başaran bir dil ve üslup aynen su gibidir. Hem temizdir ve hem de temizleyendir. Çok sınırlı varlıkların böyle bir özelliği vardır ve genel itibarıyla maddeler ya temizdir ancak temizleyen değildir, ya da temizleyendir ve temiz değildir. Dilin bu muhteşem özelliği korunduğu sürece, ona bağlı olarak şekillenen ve toplumsal varlığı meydana getiren yapı ve kurumların hepsi o şeffaflığı ve berraklığı koruyacak ve August Comteu' un deyimiyile; olası toplumsal sorunların çözüldüğü, herkesin birbirini anlayışla karşıladığı, çıkar temelli çatışmaların zemin bulamadığı bir ideal toplum yapısına ulaşılması belki imkân dâhilinde olacaktır.

Çanakkale gibi Sarıkamış Destanı'nı yazan isimsiz kahramanların geçmişle gelecek arasında köprü olan yaşam ve mücadele öyküleri uygun ve yansıtıcı bir dil kullanılarak anlatılmadığı sürece, işin yeni kuşakları aydınlatıcı özelliği hayata geçirilemeyecektir. Dil kullanımı ile çok etkili bir olay etkisizleştirilebileceği gibi, daha etkili hale de getirilebilir. Burada popüler kültürdeki "imaj yaratma" çalışmalarına benzer bir sunuştan bahsedilebilir. Bu bir yerde gösteri toplumunun beklentisi olan bir talep olabilir. Tabii ki yaratılacak imaj, yaşanmış gerçekliklere ve değerlere uygun objektif bir simge, yeni bir düşünce ve fikir olabileceği gibi, subjektif ve manipülatif bir gerçeklik de olabilir. Bazılarına göre Sarıkamış Destanı, bazılarına göre Sarıkamış faciası ile ilgili geçmişi günümüze taşımak amacıyla kaleme alınmış bir şiirde kullanılan dilin bu tarihsel vakayı nasıl canlandırdığı ve algılara yerleştirdiği anlaşılmaktadır. Bu şiirde Sarıkamış'ın ruhuna uygun bir imaj oluşturmak ve bu imajın yeni kuşaklara tarih bilinci kazandırması düşünülmüştür. Mısralarda, dilin iletişim ve tarihsel etkileşimi nasıl canlandırdığı çok boyutlu hareketlendirilecek tarihi gerçekliklerin zamanımızı ve geleceği kucaklayan hayali tablolardan anlaşılacaktır.

Sarıkamış Destanı

Sarıkmış dile gel vakit tamdır aydınlat şu kapkararanlık ufukları

Gönüllerde dala gel avaz ver de çöz şu donduran uyuşuklukları

**Sen ki zemheri ayazlarında hep kavrulup amansızca yanarken
Akla gel hayale gel yırt şu yol vermeyen bembeyaz karanlıkları**

***

**Dayandık bizler her hasrete çoluk çocuk demedik onlar size emanet
Yazmaz bizim kitabımızda sözle de olsa teslim edilen emanete ihanet
Ayrılmadı hep devam etti emanetin emini doğru dürüst giden yoluna
Orada saklıymış meğer uzayıp sonsuzluğa yol tutan kerametle kehanet**

(Ali Osman ENGİN)

Peltekoğlu, (2001:358) imaj meselesine şöyle yaklaşmaktadır: “En genel biçimde, herhangi bir kişi, kuruluş ya da durum hakkında tüm görüşlerin toplamı olarak izah edilen imajın, kendiliğinden oluşması yerine oluşturulması çabası imagoloji, imaj makerlık gibi kavramları literatüre kazandırırken, sayıları giderek artan medyanın, yeni starlara duyduğu gereksinim ile birlikte, imaj yaratıcılığı popüler bir meslek haline gelmektedir. Kişi ya da kurum ile ilgili görüş ve düşüncelerin oluşturulması çabası olarak tanımlanabilen imaj yaratma, medya kurallarına uygun görüntü oluşturulması ile başlayan, davranış ve düşünce biçimi ile tanımlanan bir süreçtir”. Dil topluma ait seçici algılama, düşünme, fikir üretme ve bu doğrultuda şekillenen yaşama biçimini farklı türlerde yansıtarak; dil – kültür – kimlik üçgeninin oluşturur. Dilin uzlaşma sağlayan özelliğinden hareketle toplumsal bir kurum olduğuna ait görüşlerini ortaya koyan; Sausser, dilin sosyalleşmeyi ve anlaşmayı sağlayıcı bir sistem olma özelliğine vurgu yapmıştır. Sözü ise daha çok bireyselliğin ifadesi olarak almıştır. Ebul Hasan El Harakani hazretleri; dili kalbin aynası olarak görmekte, deniz ve kıyı arasındaki ilişkiye benzer bir ilişkiden yorumlamaktadır. Harakani, denizi kalbe ve kıyıyı da dile benzetir. Denizin asla içerisinde çer, çöp ve pisliği barındırmadığını ve mutlaka bir türlü kıyıya atacağını ifade ederken, dil ve kalbinde aynı şekilde çalıştığını ortaya koymaktadır.

Kültür

Kültür ise, insanların dünyaya uzun veya kısa süreli bir mola vererek sonsuz yaşam alanına geçiş hazırlıklarını yapmak için geldiklerinde kalıtsal miras olarak getirmedikleri, doğum sonrası edinilen öğrenmeler yoluyla kazanılan ve insanın elinden, emeğinden ve düşüncesinden kaynaklanarak ortaya çıkan ortak unsurlardır. Araç, gereç ve alet olarak ortaya çıkan kültür ürünleri maddi kültür unsurlarını, tutum ve davranışlar olarak ortaya çıkanlar ise, manevi kültür öğelerini ifade ederler. Bireyin çevresiyle olan ilişkilerini düzene koyan ve tanzim eden

Kültürün şeklini dil belirlerken, aynı zamanda dile derinliği de kültürel birikim kazandırmaktadır.

tüm düşünce, tutum ve davranışları kapsamı boyutuyla oldukça kapsayıcıdır. Kültürün şeklini dil belirlerken, aynı zamanda dile derinliği de kültürel birikim kazandırmaktadır. Denildiği gibi, fikirlerin ve düşüncelerin sınırlarını bilinen ve kullanılan kavramlar belirlemektedir. Kısacası kavram, genelleme ve ilke zenginliği aynı ölçüde dile de yansımaktadır. Esasında eğitim ve öğretim etkinliklerinin asıl hedeflerinden birisi de, millî kültürün yeni kuşaklara aktarılmasıdır. Eğer bu

gerçekleştirilemezse, toplumsal devamlılıktan ve toplumsal huzurdan bahsedilemez. Belirtildiği gibi burada taşıyıcı rol dile düşmektedir.

Dilin kendisi de bir kültür ürünüdür ve kültür emperyalizminin en güçlü silahı olarak zaman zaman kullanıldığına şahit olunmaktadır. Bazen hedef toplumlara operasyonlar yapılırken, sürecin dile ve dil ürünlerine yapılan müdahalelerle derinleştiği gözlenebilir. Çünkü dil ve dil değerlerini kaybeden toplumların geriye bir şeyleri kalmaz. Gerçekten de dilini kaybeden bir milletin henüz yaşayan diğer toplumsal ve millî değerlerinin hepsini kaybetmesini durduracak hiçbir engel kalmamış demektir. Kısa bir zaman içerisinde o değerlerin hepsini kaybedecektir. Ancak diğer millî ve kültürel değer ve normlarını kaybeden bir millet eğer kendi anadilini ve anadil değerlerini koruyorsa, o kaybolan değerlerinin hepsine ulaşma şansını diri tutacak ve mutlaka ulaşacaktır. Çoğu emperyalist ülkeler kendi emperyal amaçları için hep yeniden şekil vermeye çalıştıkları yeni dünya düzeninde kullanmaya başladıkları en önemli silahları dejenere ederek toplumların hafızalarını değiştirmeye çalıştıkları dil ve kültürel değer ve normlarıdır. Zaman zaman kültür ve eğitim aynı manada kullanılmaktadır. Eğitilmiş insan – kültürlü insan gibi eşleşmelere rastlamak mümkündür.

Siyaset

Siyaset de hemen hemen her toplumda var olan toplumsal kurumlar arasında siyaset kurumu olarak yer almaktadır. Vatandaş nezdinde devlet soyut kavramını daha belirgin hale getiren, yasama – yürütme ve yargı erklerinden;” yasama ve yürütmeyi” temsil eden yapı siyaset kurumunu oluşturur. ENGİN’e (2003) göre, “Siyaset kurumu devleti meydana getiren diğer devlet kurum ve kuruluşları arasındaki ilişkileri düzene koyar ve üst devlet yapısının kapsayıcılığının ve vatandaş nezdinde hak ve adalet ilkelerinin eşitlik temelinde sürdürülmesini sağlar. Siyaset kurumu, devlet yapısının yerine getirdiği tüm görev ve sorumluluklarını yasal mevzuatlar, anayasa ve kanunlar çerçevesinde yürütür. Yapılacak ihlalleri de, var olan cezai yaptırımlar gibi caydırıcı yasal uygulamalarla önlemeye çalışır.

Bütün dünyada olduğu gibi, Türkiye’de de 1980 sonrası yürütülen neoliberal politika ve siyaset anlayışlarına paralel olarak ekonomik, sosyal ve kültürel olarak ta çok önemli değişimler gerçekleşti. Küreselleşme olgusu çerçevesinde postmodernizm ve bu akımın yol açtığı hızlı değişimler adeta yaşanan kültürel şoklar gibi sosyal yaşamın tamamını etkilemiştir. Dolayısıyla siyaset yapma biçim ve argümanları da aynı ölçüde değişime uğramıştır. Avrupa Birliği üyelik süreci ve bu süreçte yaşanan ekonomik, sosyal, kültürel ve psikolojik olumsuzluklar, terör sorunu, demokratikleşme çabaları ve din anlayışlarındaki değişimler verilebilecek örneklerdir. Frederic Jameson, “Post Modernizm ve Geç Kapitalizmin Mantığı” isimli eserinde, ortaya çıkan yeni postmodern kültürü ekonomi ve kültür ile kıyaslayarak ortaya koymaya çalışırken postmodernizmi; gösterişli, parlak tasvir ve görünüşleri barındıran, dış görünüş, stil ve ifade üzerine şiddetli bir eğilimi

Seçmenler kendi özellikleri olan oylarını kullanırken, zihinlerde yaratılan imajlar ve kurgulanmış, tabanı olan veya olmayan gerçekliklere göre hareket ederler veya öyle hareket etmek zorunda bırakılırlar.

olan, günümüz tüketim ve medya kültürünü oluşturan bir yapı olarak tanımlar. Siyasal değişim ile kültürel değişim arasındaki ilişkinin daha iyi anlaşılması için, Hasan Bülent Kahraman’ın, “Post Modernite ile Modernite Arasında Türkiye” isimli çalışmasında, kültürel değişimin postmodernizm ile siyasala etkisinin değişim yönünü tespit gayretlerini iyi analiz etmek gerekir. Ona göre kültür, modernizmde siyasalın bir parçası olarak görülürken, postmodernizm ile bu sefer siyasalın belirleyicisi olarak kendini gösterir. Artık yeni bir kültür, kavramları üzerinde oynanmış dejenere bir dil ortaya çıkar ve çift yönlü iletişimin olmadığı tek yönlü iletilerden bahsedilmeye başlanır ve kamu ile aradaki açıklık derinleşmeye başlar”. Bu şekilde tek taraflı aktarımların hakim olduğu iletişim temelindeki siyaset kurumu da; sadece etkili olan kendi argümanlarını muhatap olan diğer tarafın kabul ve retlerini dikkate almadan boyun eğdirerek peşinden adeta hayvanların peşine koşulmuş bir araba gibi sürüklemeye çalışacaktır. Bu sürükleniş arabanın tekerleri stabilize yollarda parçalanıp kırılıncaya kadar devam eder. Süreç sonunda kırılma ve parçalanma hep ortaya çıkar ve sağa sola savrulan her zaman yedeklenen seçmen arabası olur.

Medya, Dil, Kültür ve Siyaset

Günümüzde siyaset açık artırma pazarında da görsel ve yazılı medyanın gücü ve kuralları baskındır. Çünkü siyaset kontrol edilemez bir güç haline gelen medyanın

kurallarına göre yaratılan imajlar üzerinden yürütülmektedir. Dolayısıyla içerisinde yaşadığımız ve sosyal medya ile kontrol edilen dönemde, yaratılan olaylara bağlı gelişen olgularla ilgili bireysel ve kolektif davranışlar için görüşler, yaşanan olaylardan ziyade medyanın sunduğu göstergelerin ve sembollerin etkisinde gelişerek şekillenmektedir. Öyleyse günümüz insanının tutum ve davranışları bire bir yaşanan gerçeklikler değil, gerçek hakkında sübjektif veya belki objektif formatlarda geliştirilen yargılar tarafından yönlendirilmektedir (Peltekoğlu, 2001:363). Gerçekten de seçmenler kendi özellikleri olan oylarını kullanırken, zihinlerde yaratılan imajlar ve kurgulanmış, tabanı olan veya olmayan gerçekliklere göre hareket ederler veya öyle hareket etmek zorunda bırakılırlar. Arap Baharı denilerek yaratılmaya çalışılan gölge ve sanal katılımcı demokrasi imajı ile toplumların nasıl yönetildiği ve toplum mühendisliği çalışmalarının adeta diğer mühendislik çalışmalarına benzer şekilde yürütüldüğü ortadadır. Sürece psikolojik açıdan bakıldığı zaman, artık duyuşsal alan öğrenme değerlerinin bilişsel ve devinişsel öğrenme alanlarını kontrol edip yönlendirdiğinden değil, edinilen bilişsel ve devinişsel alan öğretilerinin psikolojik tabanlı duyuşsal alanı şekillendirerek kontrol edip yönettiğinden bahsetmek gerekiyor. İnsanlar önce olumlu veya olumsuz bir davranış sergiliyor, daha sonra düşünmeye başlıyor. Burada süreci tersten çalıştığı gerçekliğinden bahsetmek gerekir. Halbuki doğru süreç şöyle çalışmalıdır; önce seçici algıyla algılamak, duyuşsal kayda almak, geçici bellekte işleme tabi tutmak yani zihinsel faaliyetlerde bulunmak ve daha sonra öğrenilmiş değerler haline getirip davranış olarak ortaya koymak gerekir. Adli suçlar incelendiği zaman karşımıza çıkacak olgulardan birisi budur. Neden bu suçu işlediniz? Diye sorduğunuz zaman; “bilmiyorum, hiç düşünmedim” cevabını alıyorsunuz. Pişmanlığın ve hep tekrarlanan keşkelerin kaynağı da bu tür davranışlardır.

İnsanların muhataplarının insanlar olmadığı ve sanal göstergelerin ve imajların olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Aileyi meydana getiren bireyler arasında bile aynı durum söz konusudur. Odaların her birinde en son model bir televizyon, bilgisayar veya televizyon oyun aparatları ve bilgisayarlar baş köşelere oturmuşlar, muhataplarını beklemektedirler. Çünkü aile bireylerinin bire bir banko muhatapları ve iletişim partnerleri onlardır. Evlerin yeni mimari şekilleri de buna göre dizayn edilmekte ve donatılmaktadır. İnsanlar gerek yer ve gerekse zaman açılarından yüz yüze iletişim ve etkileşim fırsatlarını genel itibarıyla kaybetmişlerdir. Artık evler, içerisinde yaşayanların kapıdan içeri girdikten sonra birbirlerini kaybettikleri ve birlikte yaşamama alanları olmuşlardır. Çünkü ertesi gün evden çıkıncaya kadar kimse birbirinin yüzünü görememeye başlamıştır. Aynı kapıdan içeri girerek farklı mekânlara yönelen aile fertlerinin geriye bir tek şansları kalmıştır, işte oda; sosyal medya ağlarının hazır bekleyen tuzaklarına takılmak ve bir gün bir yerlerde açgözlülerin masalarına pişmiş ve pişirilmiş balık olarak servis edilmektir. Başlangıçta gerçek yaşamla ilgili bilgilerin buralardan servis edildiği sanılmakla

beraber, zaman ilerledikçe gerçek ve gerçek dışı arasında bir farkın anlaşılmadığı doğurtulmuş gerçeklikler sisteme baskın hale gelecektir. Çoğu zaman da gerçek dışı bilgilerin bu araçlar tarafından gerçeğinden yeniden üretildiği gerçekliğinin farkına bile varılamamaktadır.

Sosyal paylaşım siteleri ile ilgili yapılmış uygulamalı çalışmalarda çok ürkütücü ve ilginç sonuçlara ulaşılmıştır. Gençlerimiz sanal bir dünyanın sanal gerçeklikleri ile yaşamaktadırlar. Arkadaşlıkları, paylaştıkları fikirler ve görsellerin hepsi gerçeği yansıtmayan ve kurgulanmış simge ve sembollerden oluşmaktadır. Yani olmayan bir dünyanın varları olmaya çalışıyorlar. O yok olan sanal dünyayı kendi varlarını değiştirerek var ederken, simgesel ve sembolik değerler olarak ortaya çıkarken, elle tutulan ve gözle görünen gerçek varlarını kaybediyorlar. İşin en olumsuz tarafı da, yolun geri dönüşünün olmamasıdır.

Kısacası yeni toplumsal yaşamın yeni biçimlendiricisi olan reklamlardan ve nefes kesen hızlı iletişim araçlarından etkilenmemek imkânsızdır. Yine medyatik imajların fark yaratma hesabıyla ön plâna çıktığı gözlenmektedir (Yıldız, 2002:13). Görüldüğü gibi, kitle iletişim araçları, çağımızın toplumsal yapılarını şekillendirmekte ve onların ihtiyaçlarını bile belirlemektedir. Çünkü çağdaş denilen üretim ve tüketim koşulları hüküm sürmektedir. Sanki hayatın tamamı sadece bir “gösteri birikimi” olmaya başlamıştır. Böyle bir toplumsal yapıda, bireylerin kendi yaşantı, deneyim ve tecrübelerine dayanan kazanımların yerini temsiller, görüntüler veya sanal olarak yaratılan imajlar almıştır. Gerçek dünyanın temsil kabiliyeti göreceli olan basit imajlara dönüşmesi, diğer yandan o basit simgesel ve sembolik imajlarında gerçek varlıklara ve hipnotik davranışlara zemin hazırlayan karmaşık uyarılara dönüşmesini tetiklemektedir (Debort, 1996:17-18).

Daha çok modern ve daha hızlı kitle iletişim araçlarının yapılandığı “sanal yaşantı toplumu”, Guy Debord tarafından “gösteri toplumu” olarak ifade edilmiştir. Bunu da kapitalist sistemdeki mal ve hizmet dolaşımına bağlamaya çalışmıştır. Gerçekten gösteri toplumunda illegal faaliyetler olarak tanımlanan; mafya, terörizm, ihtilâllar, polis devleti olmak gibi genellemeler de gösterinin çeşitli parçaları olarak ortaya çıkmaktadır. Artık herkes belli bir ölçekte ve değerinde bu gösterinin parçaları olarak kendilerine belki kendilerinin de haberleri olmadan verilen rolleri oynarlar ve rol paylaşımı olmayanlarda seyirciler olarak sahnedeki oyunu ve oyuncularını var ederler. Katılımcı demokrasi de bu gerçekliklere göre bu oyunlardan birisidir.

Gençlerimiz sanal bir dünyanın sanal gerçeklikleri ile yaşamaktadırlar. Arkadaşlıkları, paylaştıkları fikirler ve görsellerin hepsi gerçeği yansıtmayan ve kurgulanmış simge ve sembollerden oluşmaktadır.

Gerçekleşen bu değişim süreçleri çerçevesinde yüksek bir kültürü tamamıyla bırakıp, şaşkın bir halde ve hızla alçak bir kültür içerisinde nefeslenmeye çalışan postmodern dönemin yeni alt kimlikler ve kültürler yaratmaya başlaması gözden uzak tutulamaz.

Geçmişte doğrudan gerçekleşen yaşantılar, modern toplumlarda yerini hızla bir temsile, görüntüye veya imaja bırakır. Kısacası yaşanmış bir gerçek olmamakla beraber, sadece gerçeğin benzeri veya temsilinden ibarettir. Öyle denilebilir ki demokrasi denilen yapıda olduğu gibi aslı dururken kendi seçtikleri temsilciler daha etkin ve seçkinler rolünü oynarlar. Seçkinleşen seçilmiş verdiği oyuyla oralara gönderen seçmenler ise, dikkate değer bile bulunmazlar. Bu kıyaslamada çok enteresan benzeşmelerin olduğu gerçekliği açıkça görülmektedir.

Gerçekleşen bu değişim süreçleri çerçevesinde yüksek bir kültürü tamamıyla bırakıp, şaşkın bir halde ve hızla alçak bir kültür içerisinde nefeslenmeye çalışan postmodern dönemin yeni alt kimlikler ve kültürler yaratmaya başlaması gözden uzak tutulamaz. Bizim ülkemizde de buna çok benzer süreçler yaşanmaktadır. Yaşanan bu hengâme içerisinde siyasetin ve siyasetçilerin davranışları, dilleri ve söylemleri de çok önemli değişimler geçirmektedir. Ortaya çıkan söylem ve

davranış değişiklikleri, kendileri ile vatandaş arasında yeni imaj duvarları örmeye başlamıştır. Yaratılmaya çalışılan yeni imajların sadece sanal ve gösteri toplumuna uyan göstermelik siyasetçilere halkın talep ve beklentileri dışında, onun kültürel ve dil değerleriyle uyuşmayan, görsel kimlikler kazandırdığı anlaşılmaktadır. Bu görsel ve bir farklı fark yaratmaya dönük çabaların arka plânında; siyasilerin seçmenlerinden daha üstün ve seçkin olduklarını, yeni bir imaj olarak imaj-maker medya desteğiyle sunma çabası bulunuyor. Böyle bir siyasetçi tipinin nazarında seçmen kitlesi ve halk, her seferinde yeni sunumlar yapılması gereken bir sunum toplumdur. Sunumların içerikleri; post modern anlayışın, toplumsal ve bireysel kapsamlı sosyal, insan psikolojisini yansıtan, millî ve kültürel gerçekliklerin dışında, onlara benzetilerek üretilmiş iletişimden ziyade iletişimsizlik türlerinden oluşuyor. Bahse konu siyasetçinin arka plândaki bir başka gerekçesi de; bir kere seçkin seçilmiş olduktan sonra, işgal ettiği yeri ve koltuğu kendisine miras kalmış bir mülkiyet olarak gördüğünden, kendisini kurumsallaştırmakta, her zamanda ve koşulda o yeri her şeye rağmen muhafaza etme teşebbüsüdür. Bu yeni tip siyasetçilerin

arka plâna düşen o gerekçelerin koşullarının hazırlanması, vurgulamaya çalıştığımız yeni sunumları ve imajları gerektiriyor. Tam bu noktada post modern imaj-maker ve cila-maker medya hazır beklemektedir. Yeni sunumlar için birkaç medyatik çekim, boy ve şov gösterileriyle cila üstüne cila atılırken, kurumsal siyasetçinin kendisini düzene koyacak halk ve seçmen aynasına bakma yerine daha kontrol edilebilir olan kendi görsellerini izleyerek yeni gösteri ve imajlara soyunması kaçınılmaz olacaktır. Yani post modernleşmeye çalışan siyasetçi, geleneksel, kültürel ve toplumsal değer ve normlarla fazla uyuşmayan, asıl yaşantı, tecrübe ve deneyimlere dayanmayan, farklı arka plânlara dayanan ve yeni üretilmiş imajların ortaya çıkardığı gösteriş imajını yeni tertip ve düzenler oluşturabilmek için kendi aynası olarak kullanmaktadır. Siyasi partilerin liderlerinin böyle bir problemleri yoktur. Çünkü onlar, seçmen ve halk nezdinde yeni alternatiflerle karşı karşıya değillerdir.

Küreselleşmenin getirdiği olumsuz etkilerden millî ve kültürel değerler çerçevesinde gelenekselliği ile korunabilmiş, yeni imajlar ve görsel şovlar yapma ihtiyacı duymayan sade vatandaş ile, küresel post modern siyasetçiler arasında sağlanması istenen mutabakat zemini bu şekliyle alabildiğine kayganlaşmakta ve artık seyircisi olmayan buz pisti meydanlarda, o muhterem olmayan şovmen siyasetçiler bol bol buz pateni gösterilerine, kurumsallaştırdıkları yapıları ile devam edeceklerdir. Bu hale getirilen kaygan siyaset zemininde kay-kay oyunları, kaydırılan siyasetçinin buz keserek ateşini söndürene ve kaydığı soğuk buz zeminini kalıp kalıp söküp yiyene kadar devam edecektir. Böylece varını yoğunu yiyip bitiren postmodern siyasetçiler yiyecek başka bir şey bulamadıklarında geriye dönüp kendi öz değerlerini yemeye başlayacaktır. Tabi eğer geriye bir şeyler kaldıysa. Çünkü post modern siyaset anlayışının ürettiği yeni ve sanal gerçeklikler peşine yeni umut ışıkları yakıyor diye takılarak, her bir şeyini, altını, üstünü yiyip bitiren siyaset pazarlamacısının süreci doğru yönetebilecek sermayesi ve Pazar alanları kalmamıştır.

Öyleyse özlenen ve beklenen siyasetçi; dili halkının anladığı dil, kültürü halkının yaşattığı kültürün aynası olmalıdır. Siyasetçi, mensubu olduğu millet ağacının dalı, meyveleri ve güneşe el açan yaprakları olmalıdır.

Öyleyse özlenen ve beklenen siyasetçi; dili halkının anladığı dil, kültürü halkının yaşattığı kültürün aynısı olmalıdır.

Sonuç ve Öneriler

21. yüzyıldan bahsederken, küreselleşmenin ve postmodern anlaşılabilir anlayışların yazılı ve görsel medya, sosyal paylaşım ağlarının dayattığı; yeni iletişim argümanları; millî, manevi ve kültürel değer ağaçlarının çok derinlere ulaşan köklerine doğrudan müdahale edemeyeceklerinden, ana gövdelere aşlamalar yoluyla üretilmeye çalışılan başka köklü, başka dal ve o dallara gizlenen zehirli meyveler, ne o ağacın kendi dalları ve ne de kendi

meyveleri olamayacağı gibi, sürecin ürettiği siyasetçilerden farklı da olmayacaktır. Öyleyse özlenen ve beklenen siyasetçi; dili halkının anladığı dil, kültürü halkının yaşattığı kültürün aynısı olmalıdır. Siyasetçi, mensubu olduğu millet ağacının dalı, meyveleri ve güneşe el açan yaprakları olmalıdır. Çünkü kökten gövde kanalıyla dala, budağa ve yapraklara doğru bir beslenme ve dal, budak ve yapraklardan da yine gövde kanalıyla köklere doğru çevrenin ve ötelere algılanması, değişim ve dönüşümlerin izlenmesini sağlayan veriler gönderilmektedir. Bu dirik süreç, açık bir eğitim ve adeta sonsuz kucaklayan yaşatma sürecidir.

Eğitim kurumunun ürettiği, siyaset kurumunun kendi sahasında uzmanlaştırdığı kaliteli ve donanımlı siyasetçi, genel olarak halkın ve seçmenlerinin eğiticisidir. Küresel ve post modern ölçekte üretilen senaryoların arka plâna düşürülen saklı hedeflerini ve gerekçelerini vatandaşına açıklamak ve karşı tedbirlerin vatandaş nezdinde alınmasını sağlamak zorundadır. Bu tam bir eğitim ve öğretim işidir ve üst düzey sorumluluk gerektirir. Gerçekten de, eğitim sisteminin plânlaması, uygulaması ve değerlendirilerek yeni program geliştirme çalışmalarının yürütülmesi, merkezi olarak hazırlanmakta olup, seçilmiş siyasi otorite tarafından yürütülmektedir. Millî kültürün yeni kuşaklara aktarılması bu çerçevedendir. Halkın dışarıdan gelecek yıkıcı etkilere karşı daha dayanıklı hale getirilmesi önemlidir. Günümüzde katılımcı demokrasi yutturmalarıyla demokrasi getirilmeye çalışılan toplumların durumu ortadadır. Eğitici rolünü yerine getirerek halkıyla bütünleşemeyen siyaset kurumu ve dolayısıyla siyasetçilerin, demokratik sistem çerçevesinde seçmeniyle geleceğe dönük yeni mutabakatlara varması beklenemez. Halen sosyal sorunlar yaşayan toplumlarda, eğer eğitim sistemleri toplumların talep ve beklentilerinin farkına vararak, ilerlemecilik ve yeniden kurmacılık eğitim felsefelerini eğitim programlarının merkezine koyabilmiş olsalardı, gerçekleştirilmesi gereken radikal ama insani değişimleri gerçekleştirebilecek ve değişim ve dönüşüme

ayak uyduracak yeni kuşakları hazırlamış olacaktır. O zaman da bugün yaşanan kan ve gözyaşları olmayacaktı. Bütünleşme; aynı kültürü yaşamak, aynı dili kullanmak, insana özgü sağlıklı iletişim kurallarını hâkim kılmak ve sanal bir fark yaratmak için yeni ve cilalanmış yabancı imajlarla ortaya çıkmamaktan, halkıyla aynileşmekten öte bütünleşmekten geçmektedir. Aynilikler teklifi ve farklılıklar ise çokluğa işaret eder. Yeni dönemde iktidara talip olan siyasi yapıların mutlaka bu konuları masaya yatırmaları gereği açıktır.

Post modern siyasetçilerle seçmen kitlesi arasında yaşanan bire bir somut durumlardan hareketle, telaffuz edilebilecek genellemelere bakmak, en belirleyici karar verme gerekçeleri olacağından, siyasete talip olan adayların da bu tür yanlışlardan derhal vazgeçmeleri mutlaka sağlanmalıdır muhakkak bu işlerin ölçme ve değerlendirmelerini yapacak yeni ve merkezin kontrolünde alan uzmanlarından oluşan ekipler kurulmalıdır. Esasında o post modern gösteriş toplumunun gösterişçi siyasetçilerinin kendilerine oy veren seçmenlerine yapabildikleri gurur, kibir ve kişisel egolarını tatmin hamlelerini bertaraf edebilecek potansiyellere sahip asıl dava sahiplerinin merkeze düşecek izlerini kaybettirmek, değersizleştirmek ve bir türlü sistemin dışına itmek için geliştirdikleri çirkef ağları vardır. Dolayısıyla, yolunun doğru olduğu neredeyse bilimsel olarak bile kanıtlanabilecek yapı ve oluşumların, yine aynı şekilde apaçık yalan ve dolanlarla ortaya çıkmış siyasi yapıları tesirsiz bırakmayı kenara koyalım, rekabet etme yeterliklerinden bile bahsedilememesi çokta sürpriz olmamalıdır.

Siyasetçinin sorumluluğu olan çalışmalar içerisinde kendilerini bir kere seçilmiş olmanın verdiği ayrıcalık anlayışı veya seçkin olma psikolojisine dayalı olarak kurumsallaştırmaması gerekir. Genelde bahse konu toplumlarda her seçilen siyasetçinin daha sonraki seçimlerde devamlı aday olması veya olmaya çaba sarf etmesi bunun ifadesidir. Halbuki eğer gelişim ve tekamül adına değişim varsa, o zaman bu önceki seçilmişlerin, yeni siyaset yaşantılarında bizim ülkemizdeki trafik akışına uygun olarak sol taraflarındaki şeridi boş bırakmaları gerekir. Çünkü kendilerinden çok daha donanımlı ve yeterli olan adayların öne geçmelerine fırsat verilmediği sürece, yine hep yaşanıldığı gibi, siyaset kurumu temel toplumsal işlevlerini yerine getiremeyecek ve güdük kalacaktır. Özellikle üniversiteler bu durumda sürekli atlanmaktadır. Siyaset kurumunu bu ve benzeri olumsuzluklar karşısında eleştirebilen isimsiz kahramanların böyle bir beklentileri olmadığı gibi, sadece kendilerini fark ededen farkındalığı yüksek siyasetçilerle muhatap olmak istekleri olabileceği anlaşılıyor. Artık hep vekillerin ayaklarına gidilmesi gibi bir yanlış yoldan vazgeçilmeli ve seçmenin ayağına gitmeyi gururuna ve kibrine yediremeyen vekil veya adaya da o yaklaştırılmayan hizmet erlerinin namusları olan oylarını asla yedirmeyecekleri bilinci yerleştirilmelidir.

Genel itibarıyla millî kültürle yetişmiş seçen ve seçilen ilişkileri çok sıcak ve samimi olmak zorundadır. Eğitim ve öğretim etkinlikleri içerisinde öğretmenin öğrencilerine isimleriyle hitap etmeleri çok önemlidir. Seçilen ve seçen arasındaki ilişkilerde aynı çerçevedendir. Bu yapıdaki seçilmişlerin ortaya çıkan gerçeklere göre seçim bölgelerine hiç sokulmaması çok daha yararlı olacaktır. İnsanlar kendilerine değer verildiğini hissettikleri siyasi yapılara doğru bir yönelme içerisinde olmaktadır. Doğal ve tabii olan da budur. Bu vekillere kendi seçim bölgelerinde bulunan seçmenler arasında ve bölge halkı nazarında kendilerinden çok daha fazla seçmenin gönlünü fethedebilecek daha donanımlı ve potansiyel adaylar hakkında tespitlerinin olup olmadığı mutlaka **sorulmalıdır**. Seçimlerden sonra geçen 4-5 yıllık zaman sürecinde bu çalışmalar daha uzun zamana yayılarak yapılmamasının ve sadece birkaç palyatif çıkışlarla son ana yığılmasının sorumluluğunu üstlenecek birileri herhalde olmalıdır. Burada seçilmiş vekillere çok büyük hisseler düşmektedir. İşte bütün bu siyasal yaşantı, tecrübe, deneyim ve oluşumların merkezinde ise sözlü veya yazılı ifade mekanizmalarını elinde bulunduran “dil gerçeği” yer alır. Çünkü her durumda kullanılan üslup oldukça önemlidir. Üslup bir ölçüde bakışın ifadesidir. Bu bağlamda, sebep ve sonuçları ile sosyal bir olgu olarak “siyasetçi dili” de, büyük önem taşımaktadır. Uygulanan çeşitli siyasi, hukuki, ekonomik, sosyal ve kültürel programlar çerçevesinde, ister iktidarda, ister muhalefette olsun siyasetçinin dili, oraya buraya çekilmeyecek, aşırı elektriklelenmelere zemin hazırlamayacak ölçüde düzgün, açık, net, anlaşılır biçimde “sağlıklı” olmalıdır. Siyasetteki başarının temelinde, aklı ve dili iyi kullanmanın yattığı gerçeği, asla göz ardı edilmemelidir. Çünkü bunların ikisi de çok etkili ve yumuşak güçlerdir. Kısacası akıl, yumuşak olan dili keskin ve sert olan dişler arasında barındırabilmektedir. Yanlış anlamalara, alınganlıklara zemin hazırlayan öfke ve şiddet içeren sözler, davranışlar; yerini, akılcı ve gerçekçi çizgide söylemlere, tutum ve davranışlara bırakmalıdır. Bir de asıl önemlisi, gerçek anlamda siyasetçi, toplumda “rol-model”, yani örnek olma görevini üstlenmiş kişi demektir. Bu bakımdan, zaman zaman onun dilinde ifadesini bulan öfke yüklü söylemler ve buna bağlı olarak sergilenen itici, kışkırtıcı jestler, mimikler ve davranışlar hiç de olumlu sonuçlar doğurmamaktadır. Bu bağlamda, hiçbir siyasetçinin olumsuz sözleri, tutum ve davranışları kendisiyle sınırlı kalmamakta, hatta bir domino etkisi yaratarak toplumsal barış, huzur ve bütünüyle “sosyal sağlık” yer yer tehlikeye düşmektedir. Bu bağlamda, her siyasetçi:

1- Dili ustalıkla, akıcı ve etkili bir şekilde kullanarak, seçmen kitlesine ve halka yaptıklarını, yapacaklarını ve yapmak istediklerini, özetle kendisini ve partisinin programını, program hedeflerini anlatmak durumunda, hatta zorunda olduğunu iyi bilmelidir. Bunları anlatabildiği ölçüde kendisinin tanımlanacağını

düşünmelidir.

2- Halka edep, anlayış, saygı ve sevgi ile yaklaşmalı, içten ve olumlu sözlerini beden dili ile bütünleştirmelidir. Ağzından çıkacak her sözü yerinde ve zamanında kullanmalı, böylece halk ile sıcak ilişki kurma becerisini gösterebilmelidir. Karşı siyasi görüştekiler tarafından her olumsuzluk, haksızlık, suçlama ve hatta iftira karşısında bile, itici değil; sabır ve inanca, olgun söz ve davranışlarla özellikle halkın gözünde çekici olmalı, olmasını bilmelidir. Gerçekte bu, bazen çok zordur. Ama unutulmamalıdır ki “siyaset” aynı zamanda, aklını kullanarak dil ve beden dili aracılığı ile “zoru başarma, başarabilme sanatı”dır. Aynı zamanda iletişim sırasında kültürel kodlarında devreye sokulması, kültürel değer ve normlara dikkat ederek tutum ve davranışların biçimlendirilmesi çok daha etkili olacaktır. Dil, kültür ve siyaset arasındaki ilişki sadece bunlarla sınırlı olmayıp, çok daha geniş bir çerçeveden ele alınması gerekir.

Kaynaklar

- ABOWITZ, Richard, October 16 – October 22, 2003, “That’s Politainment! Politics. Entertainment. They’ve been merging since Elvis and Nixon, making Gov. Arnold inevitable.” *Las Vegas Weekly*, http://www.lasvegaweekly.com/2003/10_16/columns_atg.html, (Erişim:11 Kasım 2003).
- APPADURAI, A. (1990), Disjuncture and difference in the global culture economy. *Theory, Culture, and Society*. 7.
- BENETON, P. (1991), Muhafazakârlık, İstanbul: İletişim Yay.
- BİLGİN, N. (1997), Ulusal Kültür Kongresi: “Demokrasi Kültürü ve Globalleşme”. Ege Üniversitesi.
- CONNOR, S. (2001), Post-Modernist Kültür: “Çağdaş Olanın Kuramlarına Bir Giriş”, İstanbul: Yapı Kredi Yay.
- DURHAM, M. G. & KELLNER, D. (2001), *Media and Cultural Studies Key Works*, Blackwell.
- JAMESON, F. (1994), Postmodernizm ya da geç kapitalizmin mantığı, İstanbul: Yapı Kredi Yay.
- KAHRAMAN, H. B. (2007), Postmodernite ile Modernite Arasında Türkiye, İstanbul: Agora Kitaplığı.
- ARSLAN, Ruşen, “İşkenceye Karşı Çıkışta Çifte Standart: ‘Benim İşkencem İyidir’”, 4 Mayıs 2004, 198619, <http://www.gelawej.com/modules.php?name=Sections&op=printpage&artid=82>, (Erişim: 15 Mayıs 2004).
- BALTA PETEKOĞLU, filiz, (2001), *Halkla İlişkiler Nedir?*, 2. Baskı, İstanbul: Beta.
- BAUDRILLARD, Jean, (1997), *Türkmen Toplumu*, çev. Hazal Deliceçaylı, Ferda Keskin, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- BORA, Tanıl, 28 Ağustos 2001 “Politainment”, *Medyakronik*, http://www.medyakronik.com/arxiv/tbora_arv_280801.htm, (Erişim: 8 Kasım 2003).
- CROTEAU, David ve HOYNESS, William, (1997), *Media/Society. Industries, Images, and Audiences*, Thomas Oaks/California, London ve New Delhi: Pine Force Press.
- ÇEBİ, Murat, Sadullah, (2002), “Günümüzde Siyasetin Medyada İnşası ve Sunumu Üzerine Bazı Dikkatler”, *İletişim*, 2002/14 Yaz.
- DEBORD, Guy, (1996), *Gösteriş Toplumu ve Yorumlar*, çev. Ayşen Ekmekçi-Okşan Taşkent, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- ENGİN, A.O., (2013), *Dil Kültür Siyaset ve Medya İlişkisi*, 21. Yüzyıl Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi, Ankara.

- FLOCKE, Sarah-Janine, <http://cf.e-politik.de/beitrag.cfm?beitrag ID=1679>, (Erişim: 8 Kasım 2008).
- GOBEL, Horst, 11 Aralık 2002, "Der steuer-Song in NÜRNBERG", **Siebenbürgische Zeitung Online**, <http://www.siebenburger.de/sbz/news/1039592846,94648.html>.
- HALL, Stuart ve JACQUES, Martin (Der.), (1995) **Yeni Zamanlar-1990' larda Politikanın Değişen Çehresi**, çev. Abdullah Yılmaz, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Hocaoğlu, D. "Dil, Kültür ve Siyaset", *WebAnaliz.*, 21 Mart 2009, Cumartesi. *WebAnaliz Yazıları Sıra No: 3; 2009-03; Mart-03.*
- HOFMANN, Gunter, "Auf dem Weg zur Mediendemokratie", <http://www.zeit.de/2001/31/Kultur/200131p-doerner.html>, par.2,(Erişim:8 Kasım 2003).
- JARREN, Otfried, 5-12 Oktober 2001, "Mediengesellschaft. Riskien für die politische Kommunikation", **Aus Politik und Zeitgeschichte**, Nr. 41-42/,10-19, http://www.das-parlament.de/2001/41_42/beilage/2001_41_42_004_6502.html, (Erişim: 06.11.2003).
- KETLE, Martin, 6th November 2000-Monday, "It's politainment, with George'n'Al", Special report: the US elections, **Guardian**, <http://www.guardian.co.uk/US election race/Story/0,2763,393354,00.html>.
- KUKLENSKY Valerie, "Election now ultimate 'realityshow'. Recall campaign has become a hit around the world". **San Bernadino County Sun**, <http://www.snsun.com/Stories/0,1413,208%257E25124%257E1578142,00html>, (Erişim: 11.11.2003).
- LAZAR, Judith, (2001), **İletişim Bilimi**,Cev. Cengiz Anık, Ankara: Vadi Yayınları.
- MEYER, Thomas ve HINCMAN Lew, (2004), **Medya Demokrasisi (Medya Siyaseti Nasıl Sömürgeleştirir?)**, çev. Ahmet Fethi, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- OKTAY, Mahmut, (2002) **Politikada Halkla İlişkiler**, İstanbul: Derin Yayınları.
- PELTEKOĞLU, F.B., (2007), "Halkla İlişkiler Nedir?", Beta Yayınları, İstanbul.
- YILDIZ, Nuran, (2002), **Türkiye'de Siyasetin Yeni Biçimi-Liderler, İmajlar, Medya**, Ankara: Phoenix Yayınevi.
- YÜRKOĞLU, Nurçay, (2000), **Görü-Yorum-Gündelik Yaşamda İmgelerin Gücü**, İstanbul: Der Yayınları.